

VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Vyprávění obrazem, rámování, práce s kamerou a střihem

Kód modulu

82-m-4/AD84

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

(odborný) teoreticko–praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

Skupiny oborů

82 - Umění a užité umění

Komplexní úloha

Obory vzdělání - poznámky

- 82-41-M/17 Multimediální tvorba
- 82-41-M/05 Grafický design

Délka modulu (počet hodin)

16

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

absolvování modulů:

- Kresba (navrhování) 82-m-4/AD13
- Kresba (pohybové studie) 82-m-4/AD80
- Kresba (storyboard) 82-m-4/AD81
- Narativní zobrazení, storyboard 82-m-4/AD73

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Cílem modulu je znalost filmová řeči a porozumění přirozenému způsobu vyprávění filmovým obrazem. Žák si prohloubí dovednost rozlišovat mezi jednotlivými druhy záběrů (od EWS po ECU) a pohyby kamery (od rakurzu po švenk). Žák bude umět vhodně volit střihovou skladbu a její dynamiku. Žák bude eliminovat mechanicky pojaté natáčení vytvářející

nadbytečnou a nudnou filmovou metráž ve prospěch rytmizace a dramatizace díla. Žák bude využívat stříhový software, bude editovat a exportovat hotové filmy.

Po absolvování modulu žák prakticky obsluhuje kameru i stříhový software a uplatňuje pokročilé rámování i montáž. Kreativním způsobem natáčí a stříhově zpracovává materiál pro animovaný, loutkový nebo hraný animovaný film (pixilace, triková groteska). Pracuje vždy týmově jako součást filmového štábu. Verbálně komunikuje o svých záměrech, obhajuje svá řešení a prezentuje své umělecké výstupy.

Očekávané výsledky učení

Žák:

- orientuje se v teorii filmové řeči, stříhové skladby a montáže
- čte odbornou literaturu a analyzuje filmová umělecká díla
- používá terminologii filmového obrazu v češtině i angličtině (od Extreme Wide Shot po Extr. Close Up, Crane, XUS...)
- samostatně se rozhoduje pro jednotlivé typy záběrů a kamerových postupů, aby zdůraznil nebo potlačil prvky filmového dramatu
- uplatňuje syntaxi a dynamiku stříhové montáže v Adobe Premiere nebo jiných vhodných softwarech na stříh
- kooperuje s členy filmového štábu při práci na společném díle
- vysvětluje své záměry, obhajuje své postupy, akceptuje tvůrčí podíl dalších členů štábu
- exportuje hotové filmy a prezentuje je

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

Obsahové okruhy učiva:

1. seznámení se scénářem
2. sestavení týmu, dělba rolí, koordinace kreativních aktivit
3. příprava materiálu pro natáčení
4. natáčení (jeden pracuje s kamerou, ostatní účinkují, animují..., pak se prostřídají)
5. hrubý stříh materiálu, konzultace se štábem, konzultace s pedagogem
6. čistý stříh a export
7. prezentace, diskuze

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie učení: ve výuce se doporučuje kombinovat níže uvedené metody výuky.

- metody SLOVNÍ – MONOLOGICKÉ: **Výklad, vysvětlování, popis** (pedagog seznámí žáky se scénáři, které zadá k realizaci, a s cílem modulu)
- metody NÁZORNĚ-DEMONSTRAČNÍ: **Pozorování a předvádění** (pedagog představí ukázkou scénáře a jeho realizaci do filmové podoby)
- metody NÁZORNĚ-DEMONSTRAČNÍ: **Instruktaž** a DOVEDNOSTNĚ-PRAKTICKÉ: **práce s kamerou, stříh videa** (případně konkrétní rady k pixilaci a dalším technikám animace, které jsou nutnou součástí práce)
- **metoda heuristická** (pokus omyl): samostatná práce studentů s kamerou, střížnou a animací
- metoda SLOVNÍ – DIALOGICKÁ: **Diskuze** se uplatní třikrát, při koordinaci filmového štábu na začátku, při korekturách po hrubém stříhu, během prezentace v závěru, kdy budou pedagog i žáci své výtvořky vzájemně hodnotit (cílem je zvládnutí dynamického rámování a montáže)
- metodou SLOVNÍ – DIALOGICKÁ: **Rozhovor examinační** (na prozkoušení názvosloví velikosti záběrů, které se studenti už učili v modulu tvorby storyboardu)

Specifikace samostatné práce:

- teoretická část samostatné práce
 - názvosloví kamerových záběrů
- samostatná práce studentů
 - kamera
 - střížna
 - animace
- kreativní výstup vlastního díla
 - po hrubém stříhu (konzultace a řešení nedostatků stříhové skladby s pedagogem a svým štábem)
 - závěrečné ověřování (kolektivní diskuze)

Učební činnosti žáků:

- seznámení se scénářem
- sestavení týmu, dělba rolí, koordinace kreativních aktivit
- příprava materiálu pro natáčení
- samotné natáčení
- hrubý střih materiálu,
 - konzultace se štábem
 - konzultace s pedagogem
- čistý střih a export
- prezentace, diskuze

Zařazení do učebního plánu, ročník

3.ročník

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Praktická forma zkoušení

- základní pojmy a terminologie
- samostatná práce žáků
 - ověřování kreativních výstupů (dvě fáze)
 - závěrečné ověřování (kolektivní diskuze)

V rámci výuky jsou ověřovány především praktické dovednosti formou samostatné práce.

Ověřované okruhy:

- seznámení se scénářem
- sestavení týmu, dělba rolí, koordinace kreativních aktivit
- příprava materiálu pro natáčení
- vlastní natáčení
- hrubý střih materiálu
- čistý střih a export
- prezentace, diskuze

Kritéria hodnocení

prospěl – neprospěl

Seznam úkolů / kritérium splnění

prospěl:

- porozumění scénáři / (hodnoceno v diskuzi a pedagogem) student beze zbytku obsáhl, co bylo ve scénáři zadáno
- spolupráce ve štábu / žáci kooperovali, odlišné názory řešili konstruktivně, všichni se rovnoměrně vystřídali za kamerou i v pomocných profesích
- práce s kamerou / žák správně volil velikost záběru, vhodně používal švenky, rakurz apod. (1. hlavní cíl, který musí být splněn)
- střih videa / žák dynamickou montáží a rytmizací záběrů vhodně dramatizoval děj filmu (2. hlavní cíl, hodnoceno v diskuzi a pedagogem)
- pomocné profese, animace atd. / kvalita animace, ani herecký výkon zde nejsou předmětem hodnocení, ale pochvala se velmi doporučuje
- dokončení díla / doporučujeme vést žáky k dokončení díla, ve výjimečných případech můžeme ocenit i proces, nesmí to však být pravidlem

hranice úspěšnosti zkoušky:

- 50 % správných výstupů

neprospěl:

- žák nedokončí dílo a není schopen správně projít procesem tvorby

Doporučená literatura

GLEBAS, Francis. *Directing the story: professional storytelling and storyboarding techniques for live action and animation*. Boston: Elsevier/Focal Press, c2009. ISBN 9780240810768.

CARRIÈRE, Jean-Claude. *Vyprávět příběh*. Vyd. v ČR 2. Praha: Limonádový Joe, 2014. ISBN 978-80-905624-2-4.

DOHNAL, Lubor. *Glosy o scenáristice*. Film a doba. Praha: Spolek přátel Filmu a doby, 1970, 15(9).

DUTKA, Edgar. *Scenáristika animovaného filmu: Minimum z historie české animace*. 3. vyd. V Praze: Akademie múzických umění, 2012. ISBN 978-80-7331-252-7.

FIELD, Syd. *Jak napsat dobrý scénář: základy scenáristiky*. V Praze: Rybka, 2007. ISBN 978-80-87067-65-9.

NOVOTNÝ, J.: *Budování příběhu aneb demiurgie versus dramaturgie*. Praha: Karolinum, 2007.

PLĄŻEWSKI, J.: *Filmová řeč*. Praha: Orbis, 1968.

REISZ, K.: *Umění filmového střihu*. Ústřední půjčovna filmů, Praha 1962.

VALUŠIAK, J.: *Střihovou skladbou k n-té dimenzi*. Praha: AMU, 1993.

VALUŠIAK, J.: *Základy střihové skladby*. Praha: Akademie múzických umění, 1983.

Poznámky

Poznámka autora: Tento modul je nutné realizovat s předem připraveným animovatelným materiálem za použití snadných animačních technik, mezi které patří také pixilace, případně natáčení s hračkami, ve videohráčích, či v kombinaci s hranou loutkou. Scénář musí být také předem hotový a závazný, ideálně schválený pedagogem, nebo přímo připravený pedagogem. Filmový štáb je minimálně dvoučlenný, jeden pracuje s kamerou, ostatní animují, nebo účinkují apod. Během práce se vystřídají. Střih provádí s pořízeným materiálem každý sám. Výstupem je cca. minutový film.

Obsahové upřesnění

OV RVP - Odborné vzdělávání ve vztahu k RVP

Materiál vznikl v rámci projektu *Modernizace odborného vzdělávání (MOV)*, který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Pavel Trnka. [Creative Commons CC BY SA 4.0](#) – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.